O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
T.S. Sharipov
2024- yil “29” 08

O‘ZBEK TILINING SOHADA QO‘LLANILISHI

FANI BO‘YICHA

SILLABUS

Kunduzgi va kechki bo‘lim uchun

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq
300 000 _ Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot

Ta’lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv
310 000- Ijtimoiy va xulq –atvorga mansub fanlar

Ta’lim yo‘nalishlari:
60410400-Moliya va moliyaviy texnologiyalar;
60410100-Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo‘yicha);
60310100 Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha);
60410500-Bank ishi va auditi.

SAMARQAND – 2024

Modul / FAN SILLABUSI

60310100 Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)

Fan nomi:	O‘zbek tilining sohada qo‘llanilishi
Fan turi:	Tanlov
Fan kodi:	O‘ZTQ103
Yil:	2
Semestr:	IV
Ta’lim shakli:	Kunduzgi
Mashg‘ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma’ruza	24
Amaliy mashg‘ulotlar	24
Labaratoriya mashg‘ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta’lim	72
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O‘zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	O‘zbek tilining sohada qo‘llanishi fanidan talabalarning kundalik, ilmiy va kasbiy sohalarida faoliyat olib borishi uchun o‘qitishning kommunikativ-nutqiy tamoyili asosida ularda fan bo‘yicha egallangan bilim, ko‘nikmalarni muloqot va ish faoliyati jarayonida qo‘llash malakasini shakllantirishga qaratiladi.

Fanni o‘zlashtirish uchun zarur boshlang‘ich bilimlar	
1.	Davlat tilida ish yuritish
2.	O‘zbek tili

Ta’lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	Fan yuzasidan asosiy manbaalari to‘g‘risida bilimga ega bo‘lishlari kerak;
TN2	o‘zbek adabiy tili me’yorlari, nutq uslublari to‘g‘risida tasavvurga ega bo‘lish lozim;
TN3	kasbiy terminologiyani, og‘zaki va yozma nutq xususiyatlarini bilish va

	ulardan foydalana olish kerak;
TN4	matn tuzish, uni tahlil va tahrir qilish, sohaviy hujjatlarni tayyorlash va rasmiylashtirish, kasbiy muloqot yuritish.
	Ko'nikma jihatidan:
TN5	"O'zbek tilining sohada qo'llanishi" fanining fonetika va imlo bilan aloqasi;
TN6	o'zbek tilida so'zlarning qo'llanishi to'g'risida **tasavvurga ega bo'ladi**
TN7	"O'zbek tilining sohada qo'llanishi"ni o'rganishda nutq tovushlari va so'zlarni to'g'ri talaffuz qilishni
TN8	O'zbek tilining sohada qo'llanishi" fanini o'rganishda sintaktik jihatdan to'g'ri gap tuza olishni

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		**Ajratil-gan soat**
M1	O'zbek tilining sohada qo'llanishi fanining maqsad va vazifalari	2
M2	O'zbek adabiy tilida bosh harflar imlosi va ko'chirish qoidalari	2
M3	O'zbek lotin alifbosining imlo qoidalari	2
M4	Nutq uslublari va ularning xususiyatlari	2
M5	Sohaga oid taqdimot nutqi	4
M6	Rasmiy uslubga xos xususiyatlar	4
M7	Sohaviy terminlarning leksik xususiyatlari	2
M8	Sohada davlat tilida ish yuritish masalalari	2
M9	Sohaviy farmoyish hujjatlarining xususiyatlari	2
M10	**Sohaviy ma'lumot-axborot hujjatlari**	2
JAMI:		**24**
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	O'zbek adabiy tili me'yorlari	2
A2	O'zbek lotin alifbosining imlo qoidalari	2
A3	Rasmiy uslub va uning o'ziga xos xususiyatlari	2
A4	Nutqning og'zaki va yozma shakllari	2
A5	Ilmiy axborotlar tayyorlash	2
A6	Til boyligini oshiruvchi vositalar	2
A7	Adabiy til va so'zlashuv tili	2
A8	Hujjatlar ustida ishlash	2
A9	O'zbek adabiy tilida qoshib, ajratib va chiziqcha bilan yozish qoidalari	2
A10	O'zbek adabiy tilida qoshib, ajratib va chiziqcha bilan yozish qoidalari	2
A11	Sohaviy farmoyish hujjatlari	2

A12	Sohaviy ma'lumot-axborot hujjatlari	
	JAMI:	
		24

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Respublikamizda o'zbek tilining davlat tili sifatidagi nufuzini oshirish bo'yicha qilinayotgan ishlar	2
2	O'zbek adabiy tili me'yorlari	
3	Soha lug'atlari. Glossariy	2
		2
4	Anjumanga tezis tayyorlash	
5	Sohaga oid qisqartmalar	4
6	Kasbiy nutq odobi. Sohaga oid nutqning o'ziga xosliklari	2
7	"O'zbek tilining izohli lug'ati"da soha terminlarining berilishi	2
8	Sohada ish yuritish hujjatlari	2
9	Tashkiliy hujjatlar	4
10	Farmoyish hujjatlari	2
11	Ma'lumot-axborot hujjatlari	2
12	Sohaviy xizmat yozishmalari	2
		2
13	Mustaqillik davrida rasmiy-idoraviy ish uslubida ro'y bergan o'zgarishlar	4
14	Tahliliy, faktik, baholovchi turdagi kasbiy nutq	2
15	Autentlik matnlar ustida ishlash (sohaga oid matnlarning til xususiyatlarini o'rganish)	4
16	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyatini va madaniyatinning namoyon bo'lishi	2
17	Maqola va uning turlari	4
18	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	2
19	Nutq uslublari	4
20	Davlat idoralarida ish yuritish masalalari	4
21	Til va tafakkur ularning o'zaro munosabati	2
22	O'zbek tili va davlat qonunlari	2
23	Leksik me'yorlar	2
24	Ilmiy uslub. Sohaviy terminlar	2
25	Sohaviy xizmat yozishmalari	2
26	Ma'lumot-axborot hujjatlari	4
27	Rasmiy uslub va uning tuzilishi	4
	JAMI:	**72**

Modul / FAN SILLABUSI

60410400-Moliya va moliyaviy texnologiyalar
60410100-Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo‘yicha)
60410500-Bank ishi va auditi

Fan nomi:	O‘zbek tilining sohada qo‘llanilishi
Fan turi:	Tanlov
Fan kodi:	O‘ZTQ103
Yil:	2
Semestr:	IV
Ta’lim shakli:	Kunduzgi va kechki
Mashg‘ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	90
Ma’ruza	18
Amaliy mashg‘ulotlar	18
Labaratoriya mashg‘ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta’lim	54
Kredit miqdori:	3
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O‘zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	“O‘zbek tilining sohada qo‘llanishi” fanidan talabalarning kundalik, ilmiy va kasbiy sohalarida faoliyat olib borishi uchun o‘qitishning kommunikativ-nutqiy tamoyili asosida ularda fan bo‘yicha egallangan bilim, ko‘nikmalarni muloqot va ish faoliyati jarayonida qo‘llash malakasini shakllantirishga qaratiladi.

Fanni o‘zlashtirish uchun zarur boshlang‘ich bilimlar	
1.	Davlat tilida ish yuritish
2.	O‘zbek tili

Ta’lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	Fan yuzasidan asosiy manbaalari to‘g‘risida bilimga ega bo‘lishlari kerak;
TN2	o‘zbek adabiy tili me’yorlari, nutq uslublari to‘g‘risida tasavvurga ega bo‘lish lozim;
TN3	kasbiy terminologiyani, og‘zaki va yozma nutq xususiyatlarini bilish va

	ulardan foydalana olish kerak;
TN4	matn tuzish, uni tahlil va tahrir qilish, sohaviy hujjatlarni tayyorlash va rasmiylashtirish, kasbiy muloqot yuritish.
	Ko'nikma jihatidan:
TN5	"O'zbek tilining sohada qo'llanishi" fanining fonetika va imlo bilan aloqasi;
TN6	o'zbek tilida so'zlarning qo'llanilishi to'g'risida **tasavvurga ega bo'ladi**
TN7	"O'zbek tilining sohada qo`llanishi"ni o'rganishda nutq tovushlari va so'zlarni to'g'ri talaffuz qilishni
TN8	O'zbek tilining sohada qo'llanishi" fanini o'rganishda sintaktik jihatdan to'g'ri gap tuza olishni

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		**Ajratil-gan soat**
M1	O'zbek tilining sohada qo'llanishi fanining maqsad va vazifalari	2
M2	O'zbek adabiy tilida bosh harflar imlosi va ko'chirish qoidalari	2
M3	O'zbek lotin alifbosining imlo qoidalari	2
M4	Nutq uslublari va ularning xususiyatlari	2
M5	Sohaga oid taqdimot nutqi	2
M6	Rasmiy uslubga xos xususiyatlar	2
M7	Sohaviy terminlarning leksik xususiyatlari	2
M8	Sohada davlat tilida ish yuritish masalalari. Tashkiliy hujjatlar	2
M9	Sohaviy farmoyish hujjatlarining xususiyatlari	2
JAMI:		**18**
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	O'zbek adabiy tili me'yorlari	2
A2	O'zbek lotin alifbosining imlo qoidalari	2
A3	Rasmiy uslub va uning o'ziga xos xususiyatlari	2
A4	Nutqning og'zaki va yozma shakllari	2
A5	Ilmiy axborotlar tayyorlash	2
A6	Til boyligini oshiruvchi vositalar	2
A7	Madaniy nutq qoidalari va me'yorlari	2
A8	Adabiy til va so'zlashuv tili	2
A9	Hujjatlar ustida ishlash	2
JAMI:		**18**

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Respublikamizda o'zbek tilining davlat tili sifatidagi nufuzini oshirish bo'yicha qilinayotgan ishlar	2
2	O'zbek adabiy tili me'yorlari	2
3	Soha lug'atlari. Glossariy	2
4	Anjumanga tezis tayyorlash	2
5	Sohaga oid qisqartmalar	2
6	Kasbiy nutq odobi. Sohaga oid nutqning o'ziga xosliklari	2
7	"O'zbek tilining izohli lug'ati"da soha terminlarining berilishi	2
8	Sohada ish yuritish hujjatlari	2
9	Tashkiliy hujjatlar	2
10	Farmoyish hujjatlari	2
11	Ma'lumot-axborot hujjatlari	2
12	Sohaviy xizmat yozishmalari	2
13	Mustaqillik davrida rasmiy-idoraviy ish uslubida ro'y bergan o'zgarishlar	2
14	Tahliliy, faktik, baholovchi turdagi kasbiy nutq	2
15	Autentlik matnlar ustida ishlash (sohaga oid matnlarning til xususiyatlarini o'rganish)	2
16	Og'zaki muloqotda shaxs ma'naviyatini va madaniyatinning namoyon bo'lishi	2
17	Maqola va uning turlari	2
18	Yozma matnda fikrlar ketma-ketligi	2
19	Nutq uslublari	2
20	Davlat idoralarida ish yuritish masalalari	2
21	Til va tafakkur ularning o'zaro munosabati	2
22	O'zbek tili va davlat qonunlari	2
23	Leksik me'yorlar	2
24	Ilmiy uslub. Sohaviy terminlar	2
25	Sohaviy xizmat yozishmalari	2
26	Ma'lumot-axborot hujjatlari	2
27	Rasmiy uslub va uning tuzilishi	2
	JAMI:	**54**

Asosiy adabiyotlar	
1.	Aminov M., Madvaliyev A., Mahkamov N., Mahmudov N. Ish yuritish. (amaliy qo‘llanma) – Toshkent: O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2017-y.- 455 b.
2.	Mahmudov N., Rafiyev A., Yo‘ldoshev I. Nutq madaniyati va davlat tilida ish yuritish (Darslik)-Toshkent: Cho‘lpon, 2013-y.
3.	Lutfullayeva D. Mustaqillik davri rasmiy-idoraviy ish uslubi taraqqiyoti. (Monografiya.)-Toshkent, 2020-y.
4.	Z.Ashurova O‘zbek tilining sohada qo‘llanishi O‘quv qo‘llanma. SamISI, 2021- y.
Qo‘shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoyev Sh. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. -Toshkent: 0‘zbekiston, 2017-y.
2.	Tojiyev Y., Hasanova N., Yo‘ldosheva O. O‘zbek nutqi va uslubiyat asoslari. - Toshkent, 1994-y.

Talabaning fan bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to‘liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilmasa;
- fan bo‘yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo‘lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo‘nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo‘lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to‘liq va aniq bajargan bo‘lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me’yoriy-huquqiy hujjatlarni to‘liq o‘zlashtirgan bo‘lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharhlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo‘l qo‘ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o‘quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo‘yicha berilgan savollarga to‘g‘ri javob bera olsa;
- fan bo‘yicha konspektga puxta shakllantirgan bo‘lsa;

➢ fan bo‘yicha mustaqil topshiriqlarni to‘liq bajargan bo‘lsa;

➢ fanga tegishli qonunlar va boshqa me’yoriy-huquqiy hujjatlarni o‘zlashtirgan bo‘lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

➢ fan haqida umumiy tushunchaga ega bo‘lsa;

➢ fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa;

➢ bayon qilish ravon bo‘lmasa;

➢ fan bo‘yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;

➢ fan bo‘yicha matn puxta shakllantirilmagan bo‘lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

➢ fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga tayyorgarlik ko‘rilmagan bo‘lsa;

➢ fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo‘lmasa;

➢ fan bo‘yicha matnlarni boshqalardan ko‘chirib olganligi sezilib tursa;

➢ fan bo‘yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilgan bo‘lsa;

➢ fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;

➢ fanni bilmasa.

Fan o‘qituvchisi to‘g‘risida ma’lumot

Muallif:	Ashurova Zulxumor Shodiyevna– “O‘zbek tili va adabiyoti” kafedrasi dots.v.b.;
E – mail:	z.ashurova@gmail.com
Tashkilot:	SamISI “O‘zbek tili va adabiyoti” kafedrasi
Taqrizchilar:	A.Usmonov-JDPU “O‘zbek tilini o‘qitish metodikasi” kafedrasi dots. v.b; D.B.Yuldasheva-SamISI “O‘zbek tili va adabiyoti” kafedrasi dotsenti.

Mazkur Sillabus institut o‘quv-uslubiy Kengashining 2024-yil 29 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№_________)

Mazkur Sillabus “O‘zbek tili va adabiyoti” kafedrasining 2024- yil 28 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

O‘quv-uslubiyat bo‘limi boshlig‘i I. Shadmanov

Kafedra mudiri D.Yuldasheva

Tuzuvchi Z.Ashurova